B&W **advies**

Openbaar

Opsteller	M. Ummels
Leidinggevende	Ruimte
Portefeuillehouder	De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)
Join-nummer	BenW\2951
Onderwerp	Transitievisie Warmte
Te nemen besluit	De Transitievisie Warmte ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad
Datum in B&W	16-11-2021

1. Onderwerp

Transitievisie Warmte – aardgasloos Leudal 2050.

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In het Nationaal Klimaatakkoord is vastgelegd dat de uitstoot van broeikasgassen in 2040 met 49% moet zijn verminderd en in 2050 met 95%. Daarnaast is er besloten om de winning van aardgas uit Groningen versneld af te bouwen. Uiterlijk in 2050 moeten alle woningen en andere gebouwen in Nederland daarom van het aardgas af. De afkoppeling van het aardgas is een omvangrijke, complexe en kostbare opgave. Het uitgangspunt is dat de warmtetransitie uiteindelijk voor iedereen haalbaar en betaalbaar moet zijn, het streven is woonlastenneutraliteit. Middels verschillende financiële instrumenten en subsidies wordt getracht het zo betaalbaar mogelijk te houden, zowel voor particulieren als bedrijven.

Om het doel van 2050 te bereiken moeten alle gemeenten eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) opstellen. Hierin moet komen te staan met welke kernen nog voor 2030 begonnen wordt met de afkoppeling van aardgas, en welke kernen pas na 2030 aan de beurt zijn. Ook moet er aangegeven worden voor welke alternatieve warmtestrategieën gekozen gaat worden, en welke strategieën kansrijk zijn voor na 2030.

In de TVW die nu ter vaststelling aan het college wordt aangeboden, worden deze vragen beantwoordt.

De opgave voor de gebouwde omgeving die in het Klimaatakkoord vermeld staat, het aardgasloos maken van 20% van alle gebouwen voor 2030, vertaalt de gemeente Leudal in een reductie van ten minste 20% aardgasverbruik van de gebouwde omgeving voor 2030. Dit is een streven dat realistisch is voor Leudal, gezien de complexiteit van de opgave en het lokale gebrek aan restwarmtebronnen. Dit betekent dat er meer tijd is om de definitieve slag naar een volledige aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 te maken.

De gemeente is al in 2020 aan de slag gegaan met het informeren en betrekken van inwoners, onder andere met de campagne ‘Eenvoudig energie besparen. Waarom niet?’ en door het opzetten van Buurtteams. Hierdoor zijn al groepen inwoners ontstaan die een belangrijke rol kunnen spelen bij het verder informeren van andere bewoners en het (mede-) organiseren van collectieve acties.

Door middel van een technische potentie analyse met de Transitietool Aardgasvrij van adviesbureau Driven by Values is ingeschat voor welke oplossing de panden in de gemeente het meest geschikt zijn. Hierbij zijn de warmtestrategieën van het Expertise Centrum Warmte (ECW) als leidraad genomen. Daarnaast is onderzocht welke alternatieve warmtebronnen kansrijk zijn voor de gemeente.

Uit de analyse volgt, dat tussen nu en 2030 individuele oplossingen (elektrische of hybride warmtepompen) het meest kansrijk zijn. Daarnaast zijn er verschillende ontwikkelingen op het gebied van groengas, die zeer de moeite waard zijn om nader te onderzoeken.

In de verdere toekomst kunnen mogelijk geothermie en aquathermie een rol gaan spelen. De kansrijkheid hiervan zal opnieuw beoordeeld worden bij de actualisatie van de TVW in 2026.

Op basis van de technische analyse en de betrokkenheid per dorpskern vanuit de Buurtteams, zijn twee voorlopige scenario’s uitgewerkt die leiden tot 20% reductie van het aardgasverbruik: één scenario met alleen warmtepompen en een scenario met warmtepompen en groengas. Het gaat dan om een mix van volelektrische en hybride warmtepompen. In beide scenario’s wordt bovendien ook aandacht gegeven aan het isoleren van gebouwen. Zonder groengas zouden circa 5.400 woningen van warmtepompen voorzien moeten worden, en met groengas circa 3.500 woningen. Zowel qua haalbaarheid als betaalbaarheid heeft het scenario met groengas de voorkeur, mits voldoende beschikbaar.

3. Voorstel aan College

De Transitievisie Warmte in Leudal ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad.

4. Argumenten

Uw college heeft op 24-3-2020 ingestemd met de aanpak gebouwde omgeving aan de hand van de volgende vijf pijlers:
*Transitievisie warmte (Leudal zonder aardgas in 2050)
*Energiecharter bedrijven (samen met MKB Limburg stimuleren van energiebesparing bij bedrijven)
*Zon op daken (stimuleren zonnepanelen bij woningen en bedrijven vanuit Gemeente)
*Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) (Snelle maatregelen voor woningbezitters).
*Energieloket (voor inwoners en ondernemers)

Ter voorbereiding op de vaststelling van de Transitievisie Warmte (TVW) eind dit jaar, is door uw college op 23-2-2021 een stappenplan vastgesteld. Hierin staat de achtergrond en de bedoeling van de TVW, en hoe Leudal hier invulling aan gaat geven.

Op 14 september jl. is de conceptversie van de Transitievisie Warmte behandeld in de Raadscommissie fysiek.

In 2050 moeten alle gebouwen in Leudal van het aardgas af zijn. Dat betekent dat we 30 jaar de tijd hebben om dit ingewikkelde proces te doorlopen. Dit moet zorgvuldig gebeuren waarbij bewustwording en participatie van inwoners en bedrijven nodig is. In 2020 is reeds gestart met een bewustwordingscampagne over energie besparen: Energie besparen. Waarom niet? in samenwerking met energie coöperatie Leudal Energie en de Rabobank. Het informatie en participatietraject over de warmtetransitie, dat in aanloop en ter ondersteuning van het vaststellen van de Transitievisie Warmte is opgestart, sluit hierop aan.

Daarnaast is het wenselijk om inwoners van Leudal in een zo vroeg mogelijk stadium te informeren en betrekken bij de warmtetransitie, en vragen en misverstanden te beantwoorden. Als bij de eerste uitvoeringsplannen het sociaal draagvlak ontbreekt, kan dat overslaan naar andere kernen en nog lang uitwerken bij de overgang naar aardgasloos wonen. Het sociaal-maatschappelijk traject dat in deze conceptversie van de TVW wordt voorgesteld moet dit ondersteunen.

5. Risico’s

Aan de energietransitie en warmtetransitie hangen grote maatschappelijke kosten. Een deel van deze kosten worden in de huidige plannen ook op zich genomen door gemeenten. Het is belangrijk dat hier (extra) financiële steun vanuit de Rijksoverheid voor beschikbaar komt. In een brief van de Minister van BZK hierover in september vorig jaar aan gemeenten wordt vastgesteld dat hier bezorgdheid over is, maar dat er voor de Wijkuitvoeringsplannen nieuw geld beschikbaar komt en er gewerkt wordt aan nieuwe financiële instrumenten voor zowel gemeenten als particulieren voor duurzaamheid en gasloos wonen. De definitieve beslissing en wetsvoorstellen zijn echter aan een nieuw kabinet dat na de formatie nieuw beleid moet gaan opstellen. Hier zijn gemeenten in grote mate van afhankelijk.

Als Leudal geen kader opstelt voor de uitvoering van de warmtetransitie, is er het risico dat bedrijven en particulieren niet voldoende perspectief zien en geen of weinig investeringsbereidheid hebben in duurzaamheid. Op termijn zal dit ervoor zorgen dat Leudal achterloopt op andere gemeenten.

6. Motivering geheim / kabinet

Niet van toepassing.

7. Juridisch kader

Transitievisie warmte als programma onder de Omgevingswet

Het vormgeven van de energietransitie in de gebouwde omgeving brengt nieuwe taken met zich mee, die veel van een gemeente vergen. Voor het opstellen van de eerste transitievisies warmte hebben alle gemeenten een bijdrage van ruim 200.000 euro ontvangen conform de afspraken in het Klimaatakkoord.

Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan de gemeente op grond van de autonome bevoegdheid van gemeenten tot het vaststellen van beleidsplannen ook de Transitievisie Warmte vaststellen. Nadien kan de gemeente dat doen als programma onder de Omgevingswet. Als een Transitievisie Warmte wordt vastgesteld die voldoet aan de eisen onder de Omgevingswet krijgt het document dezelfde status als een document dat op grond van de Omgevingswet is vastgesteld. Dat is belangrijk omdat op deze basis uitvoeringsplannen en uiteindelijk een omgevingsplan worden vastgesteld, dat vatbaar is voor beroep.

8. Financiële samenvatting

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Kostenplaats	Egalisatiereserve gemeentefonds			
Kostensoort				
Begroting	€ 247.000			
Realisatie	€ 100.000			
Verplichtingen				
Restant	€ 147.000			
Kosten dit advies				
Restant	€ 147.000			

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Kostenplaats	67040104 Duurzaamheid			
Kostensoort	4038550 Overige diensten			
Begroting	€ 120.660			
Realisatie	€ 79.218			
Verplichtingen	€ 20.782			
Restant	€ 20.660			
Kosten dit advies				
Restant	€ 20.660			

Toelichting:

Middels de decembercirculaire 2019 is er door de Rijksoverheid een bedrag beschikbaar gesteld voor duurzaamheid van € 247.000.Van deze middelen is ambtelijke capaciteit ingezet om de transitievisie vorm

te geven. Daarnaast is er budget aanwezig ten aanzien van duurzaamheid. Uit deze middelen wordt een bedrag van €50.000 gebruikt voor het opzetten van een communicatie- en participatietraject, en €50.000 voor het inhuren van een extern energie-adviesbureau. Mochten er ten aanzien van de transitievisie extra bedragen benodigd zijn, zal dit in een separaat voorstel worden voorgelegd. Tot slot is een extra subsidie ontvangen voor een bedrag van € 20.660 ten aanzien van dit voorstel.

9. Overige integrale afstemming

Subsidiemogelijkheden

Voor het programma aardgasvrije wijken zijn voor pilot projecten forse subsidiebedragen beschikbaar. In Leudal is er tot nu toe geen geschikte pilotwijk.

Er zijn wel andere subsidies aangevraagd en ontvangen.

Voor het inhuren van extern advies bij het opstellen van de Transitiewarmte (EAW-regeling) is een bedrag van €20.660 aangevraagd en ontvangen.

Er is in 2020 een rijksbijdrage aangevraagd en ontvangen van €90.000 euro om energiebesparing bij woningeigenaren te stimuleren (RRE-regeling). In 2021 is er, voor hetzelfde doel, €160.000 aangevraagd (RREW-regeling).

Voorts zijn er diverse landelijke en provinciale subsidie en financieringen (leningen) voor huiseigenaren die hun huis willen verduurzamen en/of van het aardgas af willen.

10. Communicatie

Openbaar:

☑ Actief:

☑ Informeren raad

Communicatiestrategie: zie Transitievisie Warmte

11. Bijlagen

Transitievisie Warmte
Raadsvoorstel Transitievisie Warmte
Raadsbesluit Transitievisie Warmte

B&W **besluit**

Besluit betreffende voorstel **BenW - 2951**

Onderwerp:	Transitievisie Warmte
Steller:	Ummels, Mike
B&W-vergadering:	16 november 2021
Openbaarheid:	Openbaar

Ambtelijk advies:
De Transitievisie Warmte ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad

Collegebesluit:
Conform advies

Aanmaakdatum document: 16-11-2021 11:52